

รายงานสถานการณ์ศัตรูมะพร้าว

วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔

E-mail: bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

๑. สถานการณ์ศัตรูมะพร้าว

จากรายงานของสำนักงานเกษตรจังหวัด ๕๔ จังหวัด ณ วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ พื้นที่ปลูกมะพร้าว ๑,๒๕๗,๐๕๐ ไร่ พบการระบาดของศัตรูมะพร้าว ๓ ชนิด ได้แก่ หนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรด พื้นที่ระบาดรวม ๑๒๗,๘๑๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๑๗ ของพื้นที่ปลูก

หนอนหัวดำ* พื้นที่ระบาด ๒๔ จังหวัด ๗๖,๔๗๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๘ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๗๖,๓๗๘ ไร่) พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๙๖ ไร่ โดยพื้นที่ระบาดมาก ๕ อันดับ ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (๖๒,๔๐๒ ไร่) สุราษฎร์ธานี (๕,๖๘๐ ไร่) ชลบุรี (๒,๖๙๘ ไร่) สมุทรสาคร (๒,๕๙๔ ไร่) และจังหวัดฉะเชิงเทรา (๙๕๓ ไร่)

แมลงดำหนาม** พื้นที่ระบาด ๑๘ จังหวัด ๔๗,๙๗๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๖ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๔๘,๔๒๙ ไร่) พื้นที่ระบาดลดลง ๔๕๐ ไร่ โดยพื้นที่ระบาดมาก ๕ อันดับ ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (๓๙,๖๖๓ ไร่) ชลบุรี (๒,๔๒๒ ไร่) นครศรีธรรมราช (๑,๖๒๓ ไร่) สุราษฎร์ธานี (๑,๕๖๗ ไร่) และจังหวัดชุมพร (๑,๐๕๒ ไร่)

ด้วงแรด*** พื้นที่ระบาด ๑๔ จังหวัด ๓,๓๕๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๗ ของพื้นที่ปลูก (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓,๓๖๐ ไร่) พื้นที่ระบาดลดลง ๒ ไร่ โดยพื้นที่ระบาดมาก ๕ อันดับ ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (๑,๗๒๐ ไร่) สมุทรสาคร (๔๐๔ ไร่) ฉะเชิงเทรา (๓๒๐ ไร่) พังงา (๑๙๒ ไร่) และจังหวัดตราด (๑๖๔ ไร่)

๒. การดำเนินงานควบคุมการระบาด

การควบคุมหนอนหัวดำ

สำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ดำเนินการถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว และดำเนินการเพาะเลี้ยงแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) ปล่อยในพื้นที่ที่มีการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว ภายใต้การดำเนินงานของศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จำนวน ๕๐ ศูนย์ ทั่วทั้งจังหวัด โดยได้รับงบประมาณจากกรมส่งเสริมการเกษตร งบพัฒนาจังหวัด และงบจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และใช้สารเคมีอิมามะกิดิน เบนโซเอท (emamectin benzoate) ๑.๙๒ % EC ฉีดเข้าลำต้น อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อต้น ในพื้นที่อำเภอเมือง

สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรีร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ และศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดชลบุรี ร่วมกันวางแผนป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว โดยขอรับการสนับสนุนแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) จากศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน เพื่อนำไปปล่อยในพื้นที่ที่มีการระบาด

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานีดำเนินการถ่ายทอดความรู้ และแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูมะพร้าว โดยการตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา เพื่อทำลายหนอนหัวดำในระยะไข่ ระยะตัวหนอน ระยะดักแด้ ดำเนินการปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) และเกษตรกรบางรายได้มีการใช้สารเคมีอิมามะกิดิน เบนโซเอท (emamectin benzoate) ๑.๙๒ % EC ฉีดเข้าลำต้น อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อต้น ในพื้นที่ที่มีการระบาด

สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาครดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรเกี่ยวกับการจัดการสวนมะพร้าว เบื้องต้น และปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) ในพื้นที่อำเภอบ้านแพ้ว

สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรีดำเนินการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรเกี่ยวกับการจัดการสวนมะพร้าวให้สะอาด และใช้สารเคมีอิมามะกิดิน เบนโซเอท (emamectin benzoate) ๑.๙๒ % EC ฉีดเข้าลำต้น อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อต้น ในพื้นที่อำเภอดำเนินสะดวก

การควบคุมแมลงค้ำหนาม

สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงครามให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรเกี่ยวกับการจัดการสวนมะพร้าวเบื้องต้น โดยในมะพร้าวต้นเดี่ยว ตัดยอดที่ถูกแมลงกัดกินมาเก็บไข่ หนอน ตัวเต็มวัยไปทำลาย และมีการปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) ในพื้นที่ที่มีการระบาด

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราดร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรีให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรเกี่ยวกับการจัดการสวนมะพร้าวเบื้องต้น และมีการปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) ในพื้นที่ที่มีการระบาด โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดชลบุรี

สำนักงานเกษตรจังหวัดชุมพรให้คำแนะนำและถ่ายทอดความรู้การควบคุมเบื้องต้นในการจัดการสวนมะพร้าว โดยตัดทางใบที่ถูกทำลายมาเผา เพื่อทำลายแมลงค้ำหนามในระยะไข่ ระยะตัวหนอน และระยะดักแด้ ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) ในพื้นที่ที่มีการระบาด โดยขอรับการสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดสุราษฎร์ธานี

การควบคุมด้วงแรด

สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม และสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาครดำเนินการควบคุมโดยมีการทำกองล่อใช้เชื้อราเมตาตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) และใช้กับดักฟีโรโมน และมีการแนะนำและถ่ายทอดความรู้การควบคุมเบื้องต้นในการจัดการสวนมะพร้าวให้สะอาด เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราดดำเนินการควบคุมโดยมีการทำกองล่อให้ตัวเต็มวัยของด้วงแรดมะพร้าวมาวางไข่ โดยใช้เชื้อราเมตาตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) มีการแนะนำและถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการควบคุมเบื้องต้นในการจัดการสวนมะพร้าวให้สะอาด เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร

สำนักงานเกษตรจังหวัดชลบุรีจัดอบรมเกี่ยวกับการเพาะเลี้ยงเชื้อราเมตาตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) เพื่อนำมาใช้ควบคุมด้วงแรดมะพร้าว และให้คำแนะนำเบื้องต้นในการจัดการสวนมะพร้าวให้สะอาด เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดแก่เกษตรกร

สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานีดำเนินการควบคุมโดยใช้กาดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) โดยขอรับการสนับสนุนเชื้อราเมตาตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) จากศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๓. การคาดการณ์

จากข้อมูลการติดตามสถานการณ์ศัตรูมะพร้าวในแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ยังคงพบการทำลายของหนอนหัวดำแมลงค้ำหนาม และด้วงแรด ซึ่งพื้นที่ปลูกมะพร้าวส่วนใหญ่อยู่ในเขตภาคใต้ (ฝั่งตะวันออก) มีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๓๓ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๗๕ - ๘๕ % และมีฝนร้อยละ ๖๐ - ๗๐ ของพื้นที่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา มีฝนร้อยละ ๒๐ - ๓๐) ในช่วงนี้มีปริมาณฝนเพิ่มขึ้น คาดว่าพื้นที่ระบาดจะยังคงอยู่ในระดับคงที่ หรือลดลงเล็กน้อย ส่วนจังหวัดอื่นๆ ที่มีพื้นที่การระบาดของศัตรูมะพร้าวมีอุณหภูมิเฉลี่ย ๒๒ - ๓๓ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ ๗๐ - ๘๐ % และมีฝนร้อยละ ๔๐ - ๖๐ (สัปดาห์ที่ผ่านมา มีฝนร้อยละ ๖๐ - ๗๐) ของพื้นที่ ในช่วงนี้มีปริมาณฝนลดลง คาดว่าการระบาดของศัตรูมะพร้าวทั้ง ๓ ชนิด จะยังคงอยู่ในระดับคงที่ หรืออาจเพิ่มขึ้นในสัปดาห์ต่อไป

๔. คำแนะนำในการควบคุมการระบาด

การควบคุมหนอนหัวดำมะพร้าว

๑. ตัดทางใบที่ถูกหนอนหัวดำทำลายมาเผา เพื่อทำลายหนอนหัวดำในระยะไข่ ระยะตัวหนอน และระยะดักแด้ โดยเกษตรกรต้องหมั่นเข้าไปสำรวจทางใบมะพร้าวถ้าพบการทำลายของหนอนหัวดำให้ตัดทางใบนั้นมาเผาทำลายทันที

๒. พ่นด้วยเชื้อบีที (*Bacillus thuringiensis*) พ่นหนอนที่ฟักออกมาจากไข่ใหม่ จำนวน ๓ ครั้ง แต่แต่ละครั้งห่างกัน ๗ - ๑๐ วัน อัตรา ๘๐ - ๑๐๐ ซีซี ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ผสมด้วยสารจับใบอัตราตามคำแนะนำในฉลาก ไม่ควรพ่นในขณะที่มีแสงแดดจัดเพราะจะทำให้เชื้อบีทีอ่อนแอ ควรพ่นช่วงเช้ามืดก่อนเวลา ๑๐.๐๐ น. หรือช่วงเย็นหลังเวลา ๑๖.๐๐ น. และต้องใช้เชื้อบีทีที่ได้รับการขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตรแล้วเท่านั้น

๓. ปล่อยแตนเบียนไข่ทริโครแกรมมา (*Trichogramma* sp.) เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ อัตราไร่ละ ๑๐ แผ่น แผ่นละ ๒,๐๐๐ ตัว โดยปล่อย ๑๒ ครั้ง แต่ละครั้งห่างกัน ๑๕ วัน

๔. ปล่อยแตนเบียนบราคอน (*Bracon hebetor*) เพื่อควบคุมระยะหนอน ของหนอนหัวดำ อัตราไร่ละ ๒๐๐ ตัว กระจายทั่วทั้งแปลง โดยปล่อย ๑๒ ครั้ง แต่ละครั้งห่างกัน ๑๕ วัน

๕. ใช้สารเคมีอิมามิแอกทิน เบนโซเอท (emamectin benzoate) ๑.๙๒ % EC ฉีดเข้าลำต้น อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อต้น โดยการเจาะลำต้นมะพร้าวสูงจากพื้นดินประมาณ ๑ เมตร จำนวน ๒ รู ให้รูอยู่ตรงกันข้ามกัน ใช้ดอกสว่านขนาด ๔ - ๕ หุน เจาะลึก ๑๐ เซนติเมตร ใส่สารร้อยละ ๑๕ มิลลิลิตร แล้วใช้ดินน้ำมันอุดรูทันที

๖. กรณีมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า ๑๒ เมตร มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ทำน้ำตาล ให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้

- ฟลูเบนไดเอไมด์ ๒๐% ดับบลิวจี	อัตรา ๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- คลอแรนทรานิลิโพรล ๕.๑๗% เอสจี	อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- สปินโนแซด ๑๒% เอสจี	อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร
- ลูเฟนยูรอน ๕% อีซี	อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

การควบคุมแมลงค้ำหนามมะพร้าว

๑. ในมะพร้าวต้นเตี้ย ตัดยอดที่ถูกแมลงกัดกินมาเก็บไข่ หนอนและตัวเต็มวัยไปทำลาย

๒. ปล่อยแตนเบียนแมลงค้ำหนามมะพร้าวอะซีโคเดส (*Asecodes hispinarum*) อัตรา ๕ - ๑๐ มัมมีต่อไร่ ปล่อย ๓ - ๕ ครั้ง แต่ละครั้ง ห่างกัน ๗ - ๑๐ วัน

๓. ในมะพร้าวต้นเตี้ยใช้เชื้อราเขียวเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) อัตรา ๑ กิโลกรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (นำเชื้อราที่เจริญบนเมล็ดธัญพืชมาขยำ เพื่อแยกกากออกและเอาเฉพาะสปอร์ที่อยู่ในของเหลว) ผสมสารจับใบ พ่นยอดมะพร้าว กำจัดหนอน ดักแด้และตัวเต็มวัยของแมลงค้ำหนามมะพร้าว

๔. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ เพื่อกินไข่ และหนอนแมลงค้ำหนามมะพร้าว

การควบคุมด้วงแรดมะพร้าว

๑. เฝ้าหรือฝังซากลำต้นหรือตอของมะพร้าว

๒. เกลี่ยกองซากพืช กองมูลสัตว์ให้กระจายออกโดยมีความสูงไม่เกิน ๑๕ เซนติเมตร

๓. ถ้ามีความจำเป็นต้องกองมูลสัตว์นานเกินกว่า ๒ - ๓ เดือน ควรหมั่นพลิกกลับกอง หรือนำใส่ในถุงปุ๋ยผูกปากให้แน่นและนำไปเรียงซ้อนกันไว้

๔. หมั่นทำความสะอาดบริเวณค่อมะพร้าว ตามโคนทางใบ หากพบรอยแผลเป็นรู ใช้เหล็กแหลมแทงหาด้วงแรด เพื่อกำจัด

๕. การควบคุมโดยใช้กับดักฟีโรโมนล่อจับตัวเต็มวัยมาทำลาย

๖. ทำกองล่อให้ตัวเต็มวัยของด้วงแรดมะพร้าวมาวางไข่ ใช้เชื้อรามเมตาไรเซียม (*Metarhizium anisopliae*) ในอัตรา ๔๐๐ กรัมต่อกองล่อ คลุกผสมลงในกองล่อให้ทั่ว

หมายเหตุ จังหวัดที่มีข้อมูลพื้นที่ปลูกมะพร้าว ๕๔ จังหวัด ๒,๑๕๕ ตำบล

* จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๔๑ จังหวัด ๑,๔๒๙ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๙๓ และ ๖๖.๑๙ ตามลำดับ

จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๑๓ จังหวัด ๗๓๐ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐๗ และ ๓๓.๘๑ ตามลำดับ

** จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๔๑ จังหวัด ๑,๔๐๙ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๙๓ และ ๖๕.๒๖ ตามลำดับ

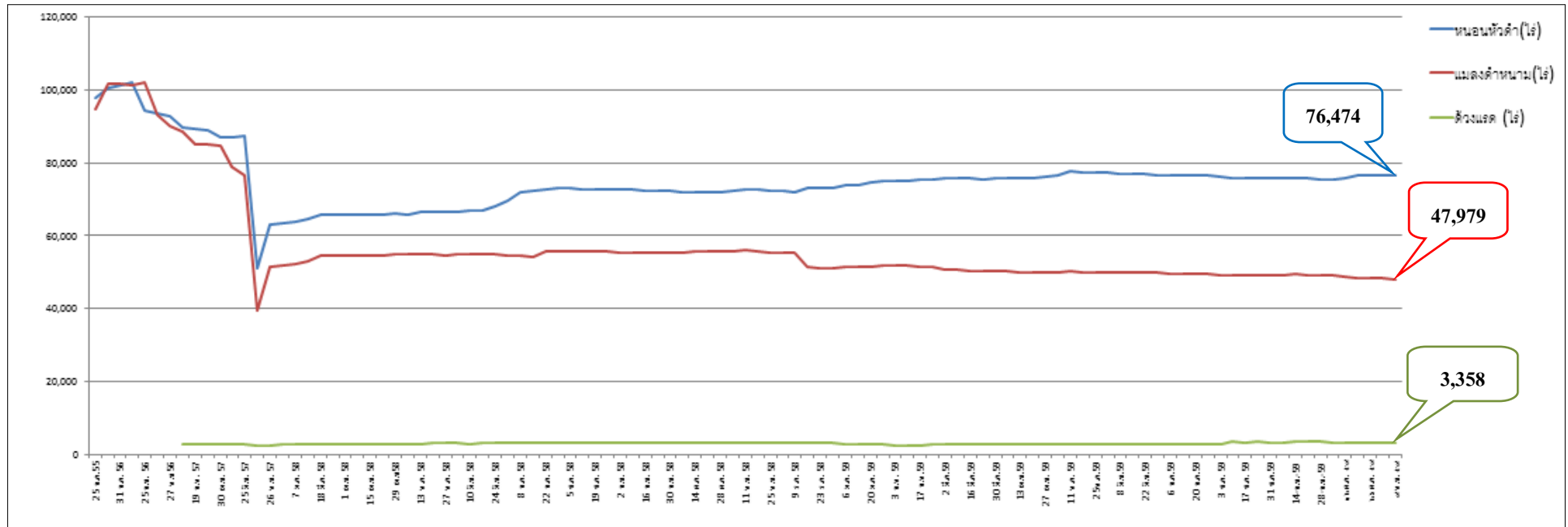
จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๑๓ จังหวัด ๗๕๐ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐๗ และ ๓๔.๗๔ ตามลำดับ

*** จังหวัดที่มีรายงานข้อมูล ๔๑ จังหวัด ๑,๔๒๖ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๙๓ และ ๖๖.๐๕ ตามลำดับ

จังหวัดที่ไม่มีรายงานข้อมูล ๑๓ จังหวัด ๗๓๓ ตำบล คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐๗ และ ๓๓.๙๕ ตามลำดับ

รายละเอียดเพิ่มเติม ในรายงานสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชทาง <http://www.doae.go.th> หรือ <http://www.ppsf.doae.go.th>

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของหนอนหัวดำ แมลงดำหนาม และด้วงแรดมะพร้าว ปี 2555 - 2559
ภาพรวมทั้งประเทศ

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดหนองหัวดำ แมลงค้ำหนาม และด้วงแรดมะพร้าว ปี 2555 - 2559
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

